

Đường lối đối ngoại thời kỳ mới: Chủ động, tích cực hội nhập quốc tế toàn diện

16:57 12/06/2026

Công tác đối ngoại được xác định là nhiệm vụ "trọng yếu, thường xuyên," giữ vai trò tiên phong trong bảo vệ Tổ quốc từ sớm, từ xa và kiến tạo môi trường quốc tế thuận lợi cho phát triển đất nước.

Ngày 11/6, tại Nhà Quốc hội, Bộ Chính trị, Ban Bí thư tổ chức Hội nghị quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết số 06-NQ/TW về triển khai đường lối đối ngoại Đại hội XIV của Đảng. Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm chủ trì và phát biểu chỉ đạo Hội nghị. (Ảnh: TTXVN)

Đối ngoại phải phát triển tương xứng với tầm vóc, vị thế và bản sắc văn hóa của dân tộc, góp phần khẳng định hình ảnh một Việt Nam độc lập, tự chủ, hòa bình, hợp tác và có trách nhiệm.

Đó là một nội dung quan trọng trong bài phát biểu chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước Tô Lâm tại Hội nghị toàn quốc nghiên cứu, học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Nghị quyết số 06-NQ/TW ngày 19/5/2026 của Bộ Chính trị về triển khai đường lối đối ngoại Đại hội XIV của Đảng.

Để làm rõ hơn các luận điểm trong bài phát biểu, phóng viên đã có cuộc trò chuyện với Phó Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Văn Thăng Long, Phó Chủ nhiệm bộ môn Truyền thông, Khoa Truyền thông và Thiết kế, Đại học RMIT Việt Nam.

Định hướng của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ Việt Nam không chỉ tham gia mà phải vươn lên đóng vai trò nòng cốt, dẫn dắt và tham gia định hình các cơ chế đa phương.

Tâm cao mới về tư duy chiến lược

Vừa qua Tổng Bí thư, Chủ tịch nước đã có bài phát biểu về đường lối đối ngoại Đại hội XIV của Đảng, ông có thể khái quát nội dung và ý nghĩa các quan điểm chỉ đạo của Tổng Bí thư trong bối cảnh thế giới và khu vực hiện nay?

Phó Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Văn Thăng Long: Các quan điểm chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước có ý nghĩa như một chiếc kim chỉ nam, vừa có tính thời sự cấp bách, vừa có tầm nhìn dài hạn trong bối cảnh thế giới đang trong giai đoạn chuyển dịch sang cục diện đa cực, đa trung tâm, cạnh tranh chiến lược giữa các nước lớn diễn ra gay gắt.

Bên cạnh đó, các thách thức an ninh phi truyền thống (biến đổi khí hậu, an ninh mạng, dịch bệnh) ngày càng phức tạp. Do đó, các chỉ đạo của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước giúp toàn Đảng, toàn dân thống nhất nhận thức và chủ động trong hoạt động đối ngoại, không bị động trước các thay đổi bất ngờ chiến lược. Khẳng định đối ngoại là nhiệm vụ “trọng yếu, thường xuyên,” đóng vai trò tiên phong bảo vệ Tổ quốc “từ sớm, từ xa”.

Thủ Lê Minh Hưng phát biểu tại Diễn đàn Tương lai ASEAN (Ảnh: TTXVN)

Ngoài ra, định hướng của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ Việt Nam không chỉ tham gia mà phải vươn lên đóng vai trò nòng cốt, dẫn dắt và tham gia định hình các cơ chế đa phương (như ASEAN, Liên hợp quốc) phù hợp với lợi ích của mình. Quan điểm này không tách rời khỏi tiến trình phát triển từ “Việt Nam là đối tác tin cậy với tất cả các nước” đến “Việt Nam là thành viên tích cực, có trách nhiệm của cộng đồng quốc tế.” Từ đó, đường lối hội nhập cũng chuyển từ “hội nhập kinh tế quốc tế” sang “chủ động và tích cực hội nhập quốc tế toàn diện,” tức là gắn kết kinh tế, chính trị, quốc phòng-an ninh, văn hóa, khoa học-công nghệ trong một chỉnh thể.

Những quan điểm chỉ đạo này mang ý nghĩa lịch sử sâu sắc, là bước chuẩn bị quan trọng về cả tư duy và hành động để đưa đất nước bước vào “kỷ nguyên vươn mình của dân tộc” tại Đại hội XIV của Đảng.

Định hướng của Tổng Bí thư, Chủ tịch nước chỉ rõ Việt Nam không chỉ tham gia mà phải vươn lên đóng vai trò nòng cốt, dẫn dắt và tham gia định hình các cơ chế đa phương.

Trong bài phát biểu có nội dung: Đối ngoại không chỉ là công cụ để bảo vệ lợi ích quốc gia, dân tộc mà còn là phương thức thể hiện bản lĩnh, bản sắc và tầm vóc Việt Nam trên trường quốc tế. Ông có nhận định như thế nào về quan điểm này?

Phó Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Văn Thăng Long: Quan điểm này thể hiện một tầm cao mới về tư duy chiến lược của Việt Nam. Chúng ta không chỉ dùng công tác đối ngoại theo hướng bị động ứng phó (bảo vệ chủ quyền, lợi ích quốc gia-dân tộc), mà chuyển sang hướng chủ động đồng kiến tạo và lan tỏa tầm ảnh hưởng của Việt Nam.

Trước đây, đối ngoại thường được nhìn nhận nhiều ở góc độ phòng thủ (bảo vệ chủ quyền, lợi ích quốc gia-dân tộc). Quan điểm mới đã định vị đối ngoại là một kênh định hình thương hiệu quốc gia. Một thương hiệu quốc gia mạnh được xây dựng trên sự tin cậy. Khi đối ngoại kiên định với luật pháp quốc tế, hành xử có trách nhiệm và bản lĩnh trước các biến động chiến lược, Việt Nam tự tạo ra một bộ nhận diện uy tín trong mắt bạn bè quốc tế. Sự tin cậy này chính là “tài sản vô hình” nhưng có giá trị sinh lời lớn.

Diễn đàn Tương lai ASEAN là sự kiện đối ngoại quan trọng nhất kể từ đầu năm 2026. (Ảnh: TTXVN)

Ngoài ra, việc nhấn mạnh “lan tỏa giá trị văn minh Việt Nam” cho thấy định hướng ứng dụng sâu sắc sức mạnh mềm. Việt Nam không chỉ tham gia vào nền kinh tế toàn cầu mà còn đóng góp vào kho tàng văn hóa, giá trị hòa bình và nhân văn của nhân loại. Việc phát huy sức mạnh mềm về văn hóa là một chiến lược rất hay trong bối cảnh ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đang phát triển nhanh và sự yêu thích của bạn bè quốc tế đối với các sản phẩm văn hóa Việt ngày càng lớn trên thế giới.

Trong một thế giới đầy biến động và khủng hoảng niềm tin, một quốc gia ứng xử có bản sắc văn hóa riêng, chủ động kiến tạo hòa bình và hợp tác sẽ tạo được sự "tôn trọng và tin cậy" bền vững từ bạn bè quốc tế.

Đối ngoại đi trước mở đường

Theo ông, đối ngoại có vai trò thế nào trong việc mở ra không gian và cơ hội phát triển mới, gắn kết chặt chẽ với tiến trình phát triển kinh tế-xã hội của đất nước?

Phó Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Văn Thăng Long: Đối ngoại hiện nay không còn là câu chuyện bên ngoài biên giới, mà còn là động lực thúc đẩy bên trong, gắn kết hữu cơ với tiến trình phát triển kinh tế-xã hội của đất nước.

Đầu tiên, hoạt động đối ngoại giúp mở rộng không gian sinh tồn và phát triển cho đất nước. Đối ngoại đi trước mở đường, thiết lập các mối quan hệ đối tác chiến lược, đối tác chiến lược toàn diện, và ký kết các Hiệp định thương mại tự do (FTA). Điều này giúp doanh nghiệp Việt Nam tiếp cận các thị trường lớn, thu hút dòng vốn FDI chất lượng cao và công nghệ tiên tiến.

Ngoài ra, đối ngoại đóng vai trò chủ chốt trong việc kết nối Việt Nam với các nước có không gian phát triển mới của nhân loại như kinh tế xanh, kinh tế số, chuyển đổi năng lượng và trí tuệ nhân tạo (AI). Qua đó, tạo ra những kết nối, chuyển giao công nghệ, đầu tư ngành nghề mới, tạo động lực bứt phá cho kinh tế trong nước.

Do đó, hoạt động đối ngoại cũng phải lấy người dân, địa phương và doanh nghiệp làm trung tâm phục vụ. Các hoạt động đối ngoại hướng đến mục tiêu thực chất như giải quyết các điểm nghẽn, tìm kiếm đầu ra cho hàng hóa Việt Nam và bảo hộ dung hòa lợi ích của công dân ở nước ngoài.

Khi đối ngoại định vị thành công hình ảnh một Việt Nam đổi mới, năng động, an toàn và phát triển bền vững, đất nước sẽ có lợi thế vượt trội trong việc thu hút các dòng vốn FDI thế hệ mới (công nghệ cao, bán dẫn, kinh tế xanh), kích cầu du lịch và nâng cao giá trị cho hàng hóa xuất khẩu Việt Nam trên thị trường

quốc tế.

Phó Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Văn Thăng Long, Phó Chủ nhiệm bộ môn Truyền thông, Khoa Truyền thông và Thiết kế, Đại học RMIT Việt Nam.
(Ảnh: NVCC)

Một nền ngoại giao thể hiện "bản sắc ngoại giao thời đại mới," kết tinh "truyền thống vẻ vang của ngoại giao dân tộc, tính cách mạng của ngoại giao thời đại Hồ Chí Minh." Theo ông, làm thế nào để ngành ngoại giao đạt được các mục tiêu này?

Phó Giáo sư-Tiến sỹ Nguyễn Văn Thăng Long: Để kết tinh được cả truyền thống vẻ vang của dân tộc và tính cách mạng của thời đại Hồ Chí Minh, ngành ngoại giao cần tập trung vào các giải pháp cốt lõi.

Đầu tiên là cần kiên trì triết lý “Ngoại giao cây tre.” Gốc phải vững (lợi ích quốc gia-dân tộc, độc lập, tự chủ), thân phải chắc (sức mạnh đại đoàn kết, tiềm lực kinh tế-quốc phòng), uốn chuyển ở cành lá (sự linh hoạt, khôn khéo về sách lược, “dĩ bất biến ứng vạn biến”).

Thứ hai là cần giữ vững nguyên tắc độc lập và hành xử theo luật pháp quốc tế. Trong các xung đột quốc tế, Việt Nam hành xử dựa trên luật pháp quốc tế và Hiến chương Liên hợp quốc, bảo vệ lẽ phải, từ đó nâng cao uy tín và tiếng nói chính nghĩa của mình.

Đồng thời với các đường lối đó, Việt Nam cần cải tổ và đổi mới mạnh mẽ cơ chế và tư duy tổ chức; khắc phục tình trạng trì trệ, yếu kém trong khâu thực thi; xây dựng cơ chế phối hợp liên ngành, liên lĩnh vực thông suốt từ Trung ương đến địa phương để uyển chuyển và chủ động trong các hoạt động đối ngoại và xây dựng nguồn lực văn hoá, kinh tế phục vụ đối ngoại.

Ngoài ra còn cần xây dựng đội ngũ cán bộ “vừa hồng vừa chuyên.” Cán bộ đối ngoại thời đại mới phải có bản lĩnh chính trị vững vàng, tinh thần “dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm” đồng thời thông thạo luật pháp quốc tế, giỏi ngoại ngữ và am hiểu công nghệ.

Xin trân trọng cảm ơn ông!

Theo TTXVN